

Aktivitetsplan för utbildning och åtgärdsinsatser inom fisket i Vänern 2025-2027

Innehåll

Bakgrund	1
Syftet och mål.....	1
Aktiviteter 2025 – 2027.....	2
AKTIVITET 1 – Utbildningsinsatser, kompetensutveckling och information	2
AKTIVITET 2 – Samarbeten, samverkan och kunskapsuppbyggande	3
Översiktlig tidsplan AKTIVITET 1 och 2.....	5

Bakgrund

Vänerns vattenvårdsförbund har drivit samförvaltningen fiske i Vänern sedan länge. Uppbyggnaden av samförvaltningen har tidigare varit ett Leader-projekt under 2018-2022. Inom samförvaltningen värdesätter vi samverkan och kunskap högt, något vi arbetar med att utveckla hela tiden. [Fiskefrågor - Vänerns vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](https://vanern.se)

Syftet och mål

Syftet med detta projekt – *Utbildning och åtgärdsinsatser inom fisket i Vänern 2025-2027* – är att öka kunskapen och kompetensen inom Samförvaltning fiske under 2025-2027. Men också för att stärka samförvaltning fiske för ett friskt och hållbart ekosystem i Vänern.

Detta kan vi göra genom att:

- Öka kunskapen om fiskeresursen.
- Öka kunskapen om fisket i Vänern.
- Sprida information om fiskeresursen och regelverket i Vänern och på så sätt öka kunskapen bland fiskaregrupper, myndigheter och andra intressenter som är aktiva i och kring Vänern.
- Implementera handlingsplanen för ansvarsfullt och hållbart sportfiske i Vänern (HÅV).
- Samarbeta och samverka med relevanta projekt för samförvaltning fiske i Vänern.

Projektets mål:

- Öka kunskapen om fiskeresursen och fisket i Vänern bland fiskaregrupper, myndigheter och andra intressenter som är aktiva i och kring Vänern.
- Sprida information om fiskeresursen och regelverket i Vänern bland de olika målgrupperna.
- Implementera handlingsplanen för ansvarsfullt och hållbart sportfiske i Vänern (HÅV).
- Samarbeta och samverka med relevanta projekt i Vänern.

Aktiviteter 2025 – 2027

Vänerns vattenvårdsförbund vill med början 2025 till och med hösten 2027 genomföra följande aktiviteter som redovisas nedan inom projektet. För att kunna genomföra följande insatser under aktivitet 1 och 2 behöver vi en projektledare som håller ihop och koordinerar arbetet och ser till att det genomförs och redovisas. Här ingår även projektadministration som exempelvis ekonomiredovisning. Projektledaren ansvarar också för att informera löpande om projekt till berörda och till allmänheten via vattenvårdsförbundets kanaler. Vi söker för 20 procents projektledning per aktivitet och helår vilket blir omkring 360 timmars projektledning per år och aktivitet. Totalt 40 procent projektledning för samtliga aktiviteter per år.

AKTIVITET 1 – Utbildningsinsatser, kompetensutveckling och information

INSATSER:

- **Inom projekt vill vi anordna tre workshops och tre utbildningsdagar**

Vi planerar att genomföra tre workshops/föreläsningar och tre utbildningsdagar under projektiden. Detta för att öka kunskapen hos olika fiskaregrupper (yrkesfiskare, turistfiskeentreprenörer, sportfiskare) och myndigheter. Att lära sig av varandra är viktigt och för arbetet framåt. Vid utbildningstillfällena kommer fiskargrupperna lära sig mera om Vänerns ekologi och förvaltningsåtgärder samt nyttan av korrekt rapportering av fångster och myndigheternas arbete med fiskelag, förordningar och föreskrifter. Tjänstepersoner på myndigheterna och forskare får i sin tur delta i vardagen på sjön för att lära sig mera om fiskets praktiska utövande och de erfarenheter som finns från ”fältet”. Dubbelriktade utbildningstillfällen kommer att öka förståelsen för varandras profession och arbetet kommer att resultera i att stärka samförvaltning fiske för ett friskt och hållbart ekosystem i Vänern.

- **Utbildningsdagar** – hösten 2025, hösten 2026 och våren 2027. Projektledaren kommer att ansvara för att anordna utbildningsdagarna. Ämne är ännu inte bestämt då det ska lyftas med styrgruppen inom samförvaltning fiske i Vänern, som också kommer att delta i planeringen av dessa.
- **Workshop /föreläsningar** – våren 2025, våren 2026 och hösten 2027. Projektledaren kommer att ansvara för att anordna utbildningsdagarna. Ämne är ännu inte bestämt då det ska lyftas med styrgruppen inom samförvaltning fiske i Vänern, som också kommer att delta i planeringen av dessa.

- **En utbildningsresa till ”gäddfabriker” i Östergötland eller i Blekinge**

Sportfiskarna och andra aktörer har arbetat mycket för att öka mängden lekområden för gädda. Tanken med utbildningsresan är att få kunskap om hur man kan arbeta för att öka och bevara gäddans livsmiljöer. Ett värdefullt informationsutbyte som kan ge tips och idéer på hur vi kan jobba aktivt med detta i Vänern. Tänkt deltagare är tjänstepersoner vid kommunerna samt personal vid länsstyrelserna, även styrgruppen för samförvaltning fiske.

- **Utbildningsresan** är planerad till våren 2025 projektledaren kommer att planera utbildningsresan.

- **Implementerat handlingsplanen för ansvarsfullt och hållbart sportfiske i Vänern (HÅV)**

Inom projektet vill vi också implementera handlingsplanen för ansvarsfullt fiske i Vänern, vars framtidsbild är:

- *Ett hållbart sportfiske som en naturlig del av turistutvecklingen.*
 - *Vänern, en tillväxtregion och ett starkt varumärke.*
 - *Sportfiske i balans på hållbara bestånd.*
 - *Goda kunskaper om fiskets förutsättningar och bedrivande.*
- **Arbetet** kommer att pågå under hela projekttiden och delar av arbetet kommer läggas ut till Vänersamarbetet. Projektledaren ansvarar för att starta upp arbete och se till att det slutförs och redovisas.

Detta kan vi göra genom samordning och riktade utbildningsinsatser samt informationsinsatser med följande innehåll:

- Utbildning av hjälpmedel för skonsammare hantering av fisk till exempel när yrkesfiskare vittjar sina redskap. Vilket innebär att fisken har bättre möjlighet att överleva vid eventuell återutsättning.
- Utbildning i fiskelagstiftningen.
- Föreläsningar om miljögifter i fisk.
- Föreläsning om hållbart fiske.
- Förevisning och utbildning av skonsamma redskap.
- Riktade informationsinsatser om fisket och fisken i Vänern till kommunernas tjänstemän och politiker, för att lyfta värdet av fisket i Vänern.

- **Kommunikation och samverka**

Vid **minst tre tillfällen** under projektperioden vill vi delta på **mässor och konferenser** för att lyfta och ge information om Vänerns fiskeresurs och dess regelverk. Detta för att aktivt sprida kunskap och öka förståelsen för Vänerns ekosystem, synliggöra behov av miljöåtgärder och sprida information och öka förståelsen om fiskeresursen och regelverket i Vänern. Vi vill också öka närvaron på **sociala medier** och uppdatera **webbsidan** kontinuerligt med denna typ av information.

- **Deltagande på mässor** kommer ske årligen under projekttiden. 2025 deltagande vid båtmässan i Göteborg och eventuellt sportfiskemässan 2026 och 2027.
- **Sociala medier och webbsida**, kontinuerlig uppdatering under projekttiden samt ta in en kommunikatör för uppdraget.

AKTIVITET 2 – Samarbeten, samverkan och kunskapsuppbyggande INSATSER:

- **Kommunikation och samverkan med Länsstyrelsens projekt "gädda & gös" och ökad kunskap om fiskeresursen**

För att öka kunskapen om fiskeresursen kommer vi inom detta projekt samarbeta och samverka med det EU-finansierade projektet *gädda och gös i Vänern*.

- Länsstyrelsens arbete med delmomenten för **gös** kommer att ske i nära samarbete med yrkesfiskarna och SLU. Ett urval av yrkesfiskare kommer att vara direkt inblandade i provtagningarna på sjön. Här kommer **yrkesfiskegruppen inom samförvaltningen fiske** att delta i arbetet. Här kommer det ske ett informationsutbyte och resultaten kommer att presenteras och diskuteras. Projektledaren ansvarar för att driva arbetet och kalla till relevanta arbetsgruppsmöten.
 - Arbetet med **gädda** kommer också att ske genom samförvaltningen, där en särskild **arbetsgrupp för sportfisket behöver bildas**. Projektledaren ansvarar för att driva arbetet och kalla till relevanta arbetsgruppsmöten. Inventering av lekvikar som habitat kommer att genomföras inom Länsstyrelsens projekt. Samförvaltning fiske kan här bidra till att växla upp projektet genom att genomför **inventeringar av gäddyngel vid tre tillfällen** under projektperioden i de vikar som kartläggs och inventeras inom Länsstyrelsens projekt. **Detta kommer att ge värdefull information om fiskeresursen**. Projektledaren ger Sportfiskarna i uppdrag att genomföra yngelinventeringar efter gädda.
 - **Samarbetet** med projektet *gädda och gös* kommer ske under de åren det projektet pågår vilket är 2025 och 2026. Projektledaren ansvarar för att informationsutbytet mellan projektet tar fart och kallar till relevanta arbetsgruppsmöten.
 - Resultatet från inventeringarna kommer årligen spridas muntligen och skriftligen inom olika grupper och vid seminarier samt spridas på webben. Projektledaren ansvarar för att resultatspridningen genomförs på ett korrekt sätt och att informationen når ut till berörda och till en intresserad allmänhet.
- **Samverkan samförvaltning fiske i Vättern**
Här vill vi utveckla ett samarbete med samförvaltning fiske i Vättern. Detta skulle öka möjligheten till att **nå ut till fler inom vissa fiskaregrupper** med samma behov. Vi vill genomföra **minst två gem samma utbildningsinsatser** och på så vis nå ut till fler. Vi ser också ett **mervärde i att fiskaregrupper** (yrkesfiskare, turistfiskeentreprenörer, sportfiskare) **från de olika sjöarna träffas och utbyter erfarenheter och lär av varandra**.
 - **Samverkan med samförvaltning Vättern kommer ske under hela projekttiden 2025–2027**. Projektledaren ansvarar för att starta upp detta arbete och kallar till relevanta möten. Vi projektets slut redovisas eventuella samordningsvinster med den här samverkan.
 - **Kommunikation och samverkan om fiskeresursen lokalt och nationellt**
Samförvaltning fiske i Väneren ska vara en **samverkansform** mellan fiskets intressenter för att kunna diskutera och bereda förslag på förändringar och undersökningar som på sikt ger ett bättre beståndskydd. Vilket i förlängningen leder till ett **långsiktigt nyttjande av Vänerens fiskeresurser**. **För att lyckas med detta måste vi öka samverkan lokalt, regionalt och nationellt**. Vi behöver också skapa

mer långsiktiga samarbeten som gynnar fisket och fiskeresursen i Vänern. Dessutom kommer flera informationsinsatser riktade till allmänheten att genomföras. **Detta är ett arbete som projektledaren kommer att driva under hela projektperioden 2025–2027. Även samverkan med andra organisationer runt Vänern kommer vara ett viktigt arbetssätt under hela projektperioden, exempelvis fiskeorganisationer och Vänersamarbete.** Projektledaren ansvarar för att starta upp detta arbete och kallare till relevanta möten. Vi projektets slut redovisas eventuella samordningsvinster med den här samverkan.

Översiktlig tidsplan AKTIVITET 1 och 2

Tabell 1 – Översiktlig tidsplan aktivitet 1 och 2 och ungefärlig tidpunkt för genomförande. (Q1= kvartal ett, Q2= kvartal två, Q3= kvartal tre och Q4= kvartal fyra).

Insats	AKTIVITET 1 – Utbildningsinsatser, kompetensutveckling och information	2025	2026	2027
1	Projektledning 20%-tjänst. Projektledaren ansvarar för att genomföra samtliga insatser under aktiviteten inom projektet.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.
2	Workshop/föreläsning – ett tillfälle per år.	Q3	Q1 el. Q2	Q3 el. Q4
3	Utbildningsdagar – ett tillfälle per år.	Q3 el. Q4	Q3 el. Q4	Q1 el. Q2
4	En utbildningsresa till "gäddfabriker" i Östergötland eller i Blekinge.	Q2		
5	Implementera handlingsplanen för ansvarsfullt och hållbart sportfiske i Vänern (HÅV). Beräknad tidsåtgång ca 1 mån per år i 3 år. Projektledaren startar upp arbetet och delar av arbetet kommer också att läggas ut till Vänersamarbetet efter överenskommelse.	Fördelat under hela året.	Fördelat under hela året.	Fördelat under hela året.
6	Kommunikation och samverka – deltagande på mässor och konferenser	Q1	Vid ett tillfälle under året	Vid ett tillfälle under året
7	Kommunikation och samverka – Sprida information om arbete med aktiviteterna på sociala medier och på webbsidan.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.
8	Kommunikation och samverka – projektledaren kommer att kalla till och genomföra lämpliga arbetsgruppsmöten som aktiviteterna kräver för att kunna genomföras.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.
Insats	AKTIVITET 2 – Samarbeten, samverkan och kunskapsuppbyggande	2025	2026	2027
1	Projektledning 20%-tjänst. Projektledaren ansvarar för att genomföra samtliga insatser under aktiviteten inom projektet.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.
2	Kommunikation och samverkan – projektledaren ansvarar för att samverka med Länsstyrelsens projekt "gädda & gös".	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.
3	Kommunikation och samverkan – projektledaren kommer att kalla till och genomföra lämpliga arbetsgruppsmöten som aktiviteterna kräver för att kunna genomföras. Arbetsgruppen för yrkesfisket och sportfisket kommer att behöva delta i arbetet med Länsstyrelsens projekt "gädda & gös".	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.

4	Yngelinventering efter gädda ca. 8 delområden 1 ggr/år. Projektledaren ger Sportfiskarna i uppdrag att genomföra yngelinventeringar efter gädda.	Q1	Q1	Q1
5	Samverkan samförvaltning fiske i Vättern – projektledaren ansvarar för att bjuda in till gemensamma arbetsgruppsmöten med Vättern.	Q3	Q2	Q1
6	Samverkan samförvaltning fiske i Vättern – projektledaren jobbar för att genomföra minst två gemensamma utbildningsinsatser tillsammans med Samförvaltning fiske i Vättern. <i>Se insats 3 aktivitet 1 – då detta kommer att samköras i sådana fall.</i>		Q3 el. Q4	Q1 el. Q2
7	Kommunikation och samverkan om fiskeresursen lokalt och nationellt – samverkan med andra organisationer runt Väneren kommer vara ett viktigt arbetssätt under hela projektperioden, exempelvis fiskeorganisationer och Vänersamarbete. Ett arbete som projektledaren ansvarar för att driva.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.	Fördelat över hela året.